

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВЕТЕРИНАРИЯ ВА
ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ КЎМИТАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

САМАРҚАНД ВЕТЕРИНАРИЯ МЕДИЦИНАСИ ИНСТИТУТИ
ХУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА
УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Рўйхатга олинди:

№ МО 2 - 209/1023

2-ноябр 2019 й.

Педагог кадрларни малакасини
ошириш тармоқ маркази директори,
доцент А.Юсупов

2019 йил

ВЕТЕРИНАРИЯ

(йўналиши)

“ВЕТЕРИНАРИЯДА ТИЗИМЛИ ТАҲЛИЛ”

модули бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

(Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси ўқув режасидаги V - блок учун)

Самарқанд - 2019

Ишчи дастур Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими ўқув-методик бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2019 йил 18 октябрдаги 5 – сонли баённомаси билан маъқулланган ўқув дастури ва ўқув режасига мувофиқ ишлаб чиқилган

Тузувчи:

И.ф.д., доцент А.И.Аликулов

Такризчи:

И.ф.н., доцент Ҳ.Урдушев

Ишчи дастур СамВМИ ҳузуридаги педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази кенгашининг 2019 йил "20" декабрдаги 2-сонли қарори билан нашрга тавсия қилинган.

такомиллаштириш. Республикамиз ва хорижий илмий марказларда қўлга киритилган ютуқлар, замонавий илмий йўналишлар, тадқиқот моделлари билан таништириш ҳамда уларни ветеринария ихтисослигидан келиб чиққан ҳолда амалий қўллаш бўйича кўникма ва малакаларга эга бўлишига эришиш.

Модулнинг вазифалари:

- тизимли таҳлил, таҳлил қилиш методологияси тавифалари билан танишиш, тизимнинг тузилишини ўргатиш;
- тингловчиларда тизимли таҳлил ўтказишнинг мақсад ва вазифалари, уни амалга оширишда усуллари ҳақида аниқ тасаввурларни шакллантириш;
- тизимли таҳлил натижаларини таълим жараёнида қўллаш технологиялари кўрсатиш;
- тизимли таҳлил қилиш методологияси асосида мураккаб муаммоларни ҳал қилиш кўникмаларида эга бўлиш, ҳар қандай объектни унинг ички ва ташқи алоқалари бўлган тизим сифатида кўриб чиқиш, хавфларни бошқариш ва муаммоларни ечишни моделлаштириш;
- тизимли таҳлил моделлари билан таништириб, педагогик фаолиятда уларни қўллаш техникасини ўргатиш.

Модул бўйича тингловчиларнинг билими, кўникмаси, малакаси ва компетенцияларига қўйиладиган талаблар

Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг тингловчиларига “Ветеринарияда тизимли таҳлил” модули доирасида узатиладиган маълумотларни ўзлаштириш жараёнида:

Тингловчи:

- тизим ва унинг назарияси, тадқиқот натижаларининг тизимли таҳлили, моделлаштириш ва унинг турлари, мураккаб тизимлар ва уларни таҳлил қилиш усуллари, уларнинг амалиёти ва тажрибаси ҳақида билиши керак;
- тизимли таҳлил назарияси ва амалиётининг шаклланиши, педагогик жараёнларни тадқиқ этишда тизимли таҳлил усулларидан фойдаланиш, таҳлил натижаларига асосланган ҳолда қарорлар қабул қилиш ҳақида етарли *кўникмаларига* эга бўлиши лозим;
- таълимжараёнини бошқаришда тизимли таҳлил технологияларини такомиллаштиришга оид тажрибаларни олиб бориш *малакаларига ва компетенцияларига* эга бўлиши лозим.

Модулни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тавсиялар:

“Ветеринарияда тизимли таҳлил” модули бўйича машғулотлар маъруза ва амалий шаклида олиб борилсада, бунда вазиятли машқлар, слайдларни намоён этиш, алоҳида педагогик вазиятларни яратиш (педагогик моделлаштириш) ва уларни тизимли ёндашув асосида шарҳлаш ва педагогик прогнозини амалга ошириш кабилардан фойдаланиш тавсия этилади.

такомиллаштириш. Республикамиз ва хорижий илмий марказларда қўлга киритилган ютуқлар, замонавий илмий йўналишлар, тадқиқот моделлари билан таништириш ҳамда уларни ветеринария ихтисослигидан келиб чиққан ҳолда амалий қўллаш бўйича кўникма ва малакаларга эга бўлишига эришиш.

Модулнинг вазифалари:

- тизимли таҳлил, таҳлил қилиш методологияси тавифалари билан танишиш, тизимнинг тузилишини ўргатиш;
- тингловчиларда тизимли таҳлил ўтказишнинг мақсад ва вазифалари, уни амалга оширишда усуллари ҳақида аниқ тасаввурларни шакллантириш;
- тизимли таҳлил натижаларини таълим жараёнида қўллаш технологиялари кўрсатиш;
- тизимли таҳлил қилиш методологияси асосида мураккаб муаммоларни ҳал қилиш кўникмаларида эга бўлиш, ҳар қандай объектни унинг ички ва ташқи алоқалари бўлган тизим сифатида кўриб чиқиш, хавфларни бошқариш ва муаммоларни ечишни моделлаштириш;
- тизимли таҳлил моделлари билан таништириб, педагогик фаолиятда уларни қўллаш техникасини ўргатиш.

Модул бўйича тингловчиларнинг билими, кўникмаси, малакаси ва компетенцияларига қўйиладиган талаблар

Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг тингловчиларига “Ветеринарияда тизимли таҳлил” модули доирасида узатиладиган маълумотларни ўзлаштириш жараёнида:

Тингловчи:

- тизим ва унинг назарияси, тадқиқот натижаларининг тизимли таҳлили, моделлаштириш ва унинг турлари, мураккаб тизимлар ва уларни таҳлил қилиш усуллари, уларнинг амалиёти ва тажрибаси ҳақида билиши керак;
- тизимли таҳлил назарияси ва амалиётининг шаклланиши, педагогик жараёнларни тадқиқ этишда тизимли таҳлил усулларидан фойдаланиш, таҳлил натижаларига асосланган ҳолда қарорлар қабул қилиш ҳақида етарли *кўникмаларига* эга бўлиши лозим;
- таълимжараёнини бошқаришда тизимли таҳлил технологияларини такомиллаштиришга оид тажрибаларни олиб бориш *малакаларига ва компетенцияларига* эга бўлиши лозим.

Модулни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича тавсиялар:

“Ветеринарияда тизимли таҳлил” модули бўйича машғулотлар маъруза ва амалий шаклида олиб борилсада, бунда вазиятли машқлар, слайдларни намоён этиш, алоҳида педагогик вазиятларни яратиш (педагогик моделлаштириш) ва уларни тизимли ёндашув асосида шарҳлаш ва педагогик прогнозини амалга ошириш кабилардан фойдаланиш тавсия этилади.

Модулни ўқитиш жараёнида шахсга йўналтирилган таълимнинг тамойиллари ва технологиясидан, андрагогиканинг асосий қонуниятларига суяниб таълим методларини қўллаш ҳамда ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш назарда тутилган:

- маъруза дарсларида замонавий компьютер технологиялари ёрдамида презентация ва электрон-дидактик технологиялардан;
- амалий машғулотларда техник воситалардан, вазиятли тест ва сўров, ақлий ҳужум, кичик гуруҳлар билан ишлаш, ва бошқа интерактив таълим усулларини қўллаш тавсия этилади.

Модулнинг ўқув режадаги бошқа модуллар билан боғликлиги ва узвийлиги

“Ветеринарияда тизимли таҳлил” модули мазмунан ўқув режадаги барча ўқув модуллари билан узвий боғлиқ бўлиб, педагогик фаолиятни самарали кечишни таъминлаш, таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ўтказиш ва оптимал қарор қабул қилинишини таъминлаш учун хизмат қилади.

Модулнинг олий таълимдаги ўрни

Тингловчилар модул доирасида узатиладиган маълумотларни таълим-тарбия жараёнини тизимли таҳлилинини амалга ошириб, миллий таълим-тарбия манфаатини ҳимоя қилиш учун мақбул қарор қабул қилишга доир касбий компетентликка эга бўладилар. Модул тизимли ёндашув ва тизимли таҳлил методологиясидан фойдаланиш орқали олий таълимда бошқарув муамолларини самарали ҳал қилишга ёрдам беради. Шунингдек, модул доирасида ўзлаштирилган билимлар аниқ фан соҳалари бўйича илмий тадқиқотлар олиб боришда методологик асос бўлиб хизмат қилади.

“Таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилишнинг замонавий технологиялари” модули бўйича соатлар тақсимооти

№	Мавзу номи	Жами аудитория соати	Аудитория	
			Назарий	Амалий
1.	Тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмун-моҳияти.	2	2	
2.	Педагогик фаолиятда муаммолар. Педагогик тизимда таҳлилий фаолият.	2		2
	Жами	4	2	2

НАЗАРИЙ МАШГУЛОТЛАР МАЗМУНИ

1-Мавзу: Тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмуни-моҳияти.

Тизим, тизимли таҳлил ва тизимли ёндашувнинг мазмуни-моҳияти, Олий таълим тизими: таркиби, мақсад ва вазифалари. Олий таълимда менежмент ва маркетинг асослари. Педагогик жараён ва унинг тушунтирилиши асослари. Тизимли фикрлаш.

АМАЛИЙ МАШГУЛОТ МАЗМУНИ

1-Амалий машгулот

1-Мавзу: Педагогик фаолиятда муаммолар. Педагогик тизимда таҳлилий фаолият.

Ўқув фанлари мазмуни ва уларни ўқитишдаги изчиллик шакллари. Педагогик фаолиятда муаммолар: бакалаврият ва магистратура таълим дастурларида изчиллик ва мослашувчанликни ташкилий ва методик таъминлаш; кадрлар буюртмачилари ва меҳнат бозори эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режалари ва фанлар дастурларини шакллантириш, кадрлар тайёрлаш сифатига таъсир кўрсатадиган омиллар; таълим, фан ва ишлаб чиқаришни интеграциялаш; иқтидорли талабаларни кидириб топиш, танлаш ва улар билан ишлаш методлари. Педагогик тизимда таҳлилий фаолият.

ЎҚИТИШ ШАКЛЛАРИ

Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг тингловчиларига “Ветеринарияда тизимли таҳлил” модулидан таълим бериш маъруза ва амалий машгулотлар шаклида олиб борилади.

Маъруза машгулотларда замонавий компьютер технологиялари ёрдамида презентацион ва электрон-дидактик технологиялардан, техник воситалардан фойдаланиш, интерактив таълим усулларини қўллаш назарда тутилади.

Амалий машгулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

АДАБИЁТЛАР

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. - Т.:“Ўзбекистон”, 2011.
2. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курашимиз. – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 488 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз – Т.: “Ўзбекистон”. 2017. – 592 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон. 2018.
2. Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни.
3. Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш

тўғрисида”ги Қонуни.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-4732-сонли Фармони.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги 4947-сонли Фармони.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 3 февралдаги “Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5325-сонли Фармони.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетига талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятини ривожлантири чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарори.

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта махсус таълим тизимида бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4391- сонли Қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11 июлдаги «Олий ва ўрта махсус таълим соҳасида бошқарувни ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5763-сон Фармони.

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларининг узлуксиз малакасини ошириш тизимини жорий этиш тўғрисида”ги ПФ-5789-сонли Фармони.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2019-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини инновацион ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2018 йил 21 сентябрдаги ПФ-5544-сонли Фармони.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5729-сон Фармони.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли Қарори.

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори.

15. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли Қарори.

16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Нодавлат таълим

хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сонли Қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли Қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.

Ш. Махсус адабиётлар

1. Каримова В.А., Зайнутдинова М.Б. Информационные системы.- Т.: Aloqachi. 2017. - 256 стр.

2. Karimova V.A., Zaynutdinova M.B., Nazirova E.Sh., Sadikova Sh.Sh. Tizimli tahlil asoslari.- Т.: “O’zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti”, 2014. – 192 b.

3. Yusupbekov N.R., Aliev R.A., Aliev R.R., Yusupbekov A.N. Boshqarishning intellectual tizimlari va qaror qabul qilish. –Toshkent: “O’zbekiston milliy ensiklopediyasi” DIN. 2015. – 572 b.

4. Тизimli таҳлил: назария ва амалиёт масалалари (педагогик фаолият мисолида) / — Тошкент: «Adabiyot uchqunlari». 2017 - 208 б.

5. Самаров Р. Педагогик фаолият тизими такомиллашувини таъминлашда тизimli таҳлил: функционал ёндашув // Ж. Замонавий таълим 2015, 12-сон. 23-29 – бетлар.

6. Т.Ходжаев, А.Абдукаримов, Ш.Ходжаев Основы системного анализа (Учебное пособие). – Т.: “Fanvatexnologiya”, 2015, 172 стр.

7. Чернышов В.Н., Чернышов А.В. Теория систем и системный анализ: Учеб.пособие. Тамбов: ТГТУ, 2008

8. Imboden D., Pfenninger S. Introduction to Systems Analysis: Mathematically Modeling Natural Systems, Springer: Heidelberg New York Dordrecht London, 2013

9. Alan Dennis Systems Analysis and Design: An Object-Oriented Approach with UML 5th Edition. – 2015

10. Gary B. Shelly, Harry J. Rosenblatt. Systems analysis and design. – Ninth ed., Printed in the United States of America, 2012, - 248 p.

IV. Интернет сайтлар

11. www.press-service.uz

12. www.gov.uz

13. www.lex.uz

14. www.infocom.uz

15. www.ziyonet.uz

16. www.edu.uz

17. www.pedagog.uz

18. www.bimm.uz